

คำนำการพิมพ์ครั้งที่ 1

การสอนช่วยชีวิตในประเทศไทยขณะนี้ ได้พัฒนามาถึงระดับมีมาตรฐานอันเดียวกันใช้ทั้งประเทศ ทั้งนี้ โดยมีสมาคมแพทย์โรคหัวใจแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์เป็นแกนกลางในการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติ การผลิตผู้สอน และการเชื่อมโยงพัฒนาการความรู้และหลักฐานวิทยาศาสตร์ใหม่ๆกับสมาคมหัวใจอเมริกัน (AHA) และภาคีช่วยชีวิตนานาชาติ (ILCOR)

เนื่องจากกระบวนการปรับปรุงคุณภาพของโรงพยาบาลในประเทศไทยก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วในหลายปีที่ผ่านมา ทำให้มีการตื่นตัวเรื่องความปลอดภัยของผู้ป่วยและเรื่องกระบวนการพัฒนาคุณภาพการรักษาพยาบาลแบบต่อเนื่อง ซึ่งระบบการช่วยชีวิตก็เป็นองค์ประกอบสำคัญอันหนึ่งที่ถูกเร่งให้ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องไปพร้อมกับด้านอื่น

แต่พัฒนาการของระบบการช่วยชีวิตในประเทศไทยมีอุปสรรคอยู่ที่การขาดแคลนผู้สอน ปัจจุบันนี้อัตราการฝึกอบรมการช่วยชีวิตแก่บุคลากรทางการแพทย์ของไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการฝึกอบรมการช่วยชีวิตขั้นสูง อยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำมากเมื่อเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้ว ยังไม่ต้องกล่าวถึงการสอนช่วยชีวิตในภาคบุคคลทั่วไปซึ่งกล่าวได้ว่าไม่มีพัฒนาการที่มีนัยสำคัญเลยตลอดยี่สิบปีที่ผ่านมา

เมื่อระบบการสอนช่วยชีวิตที่ได้มาตรฐานครอบคลุมไม่ทั่วถึง การช่วยชีวิตในประเทศไทยส่วนใหญ่จึงทำกันไปตามประเพณีนิยมโดยมิได้ใช้หลักฐานวิทยาศาสตร์ใหม่ๆเข้ามาปรับปรุงวิธีการ ถึงแม้กระทั่งในการสอนอย่างเป็นทางการที่มีสมาคมแพทย์โรคหัวใจแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์เป็นแกนกลางเองก็ยังมีปัญหาที่ผู้เรียนเข้าใจและเข้าถึงหลักฐานวิทยาศาสตร์ใหม่ๆได้ยาก เพราะเวลามีจำกัด ครุมีจำกัด สื่อการสอนที่จะให้ความรู้ระดับลึกมีไม่พอ จึงจำเป็นต้องมีกลไกช่วยมากกว่านี้ หนึ่งในกลไกที่ผู้เขียนเชื่อว่าช่วยได้ก็คือการมีสื่อการสอนในรูปแบบที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าถึงหลักฐานวิทยาศาสตร์ต่างๆได้ง่ายขึ้น เช่นหนังสือเล่มนี้

หนังสือเล่มนี้ใช้ข้อมูลเกือบทั้งหมดจากการประชุมหลักฐานวิทยาศาสตร์ (2005 Consensus Congress) และผลสรุปคำแนะนำการช่วยชีวิต (ECC Guidelines 2005) ของ American Heart Association (AHA) ซึ่งส่วนหนึ่งตีพิมพ์เป็นใบแทรกวารสาร Circulation 2005 :112 [Suppl I] อีกส่วนหนึ่งรวบรวมเป็นเอกสารอ้างอิงแจกในที่ประชุม Consensus Congress ที่ Dallas ทั้งหมดนี้เป็นมาตรฐานเดียวกันกับที่สมาคมแพทย์โรคหัวใจแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ใช้อยู่

ตัวผู้เขียนเองได้ร่วมเป็นอนุกรรมการคัดกรองหลักฐานกับ AHA ตั้งแต่ครั้งเริ่มจัดทำ Guidelines ปีค.ศ. 2000 ได้เข้าใจธรรมชาติของการเอาผู้เชี่ยวชาญทั่วโลกมานั่งตกลงกันว่าทำยที่สุดบางครั้งก็ต้องจบลงด้วยการประนีประนอม ทำให้คำแนะนำออกมามีลักษณะ “กึ่ง” อยู่บ้าง บางทีก็ต้องใช้วิธีแบ่งกันไปเขียนคนละท่อนซึ่งเกือบจะเป็นเรื่องเดียวกันเพื่อให้เกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมในหมู่นักวิชาการจากทั่วโลก ทำให้คำแนะนำออกมาเป็นเรื่องเดียวกันเขียนซ้ำไว้ที่นั่นบ้างที่นี่บ้าง ซึ่งในหนังสือนี้ได้คงลักษณะซ้ำซากเช่นนั้นไว้ด้วย เพราะเห็นว่าส่วน

ใหญ่เรื่องที่พูดซ้ำ ๆ ซาก ๆ ล้วนเป็นเรื่องสำคัญ

ในการพิมพ์ครั้งที่ 1 นี้ผู้เขียนได้ตัดเอาส่วนการช่วยชีวิตในเด็กทั้งชั้นพื้นฐาน (PBLs) และชั้นสูง (PALS) ออกไปเพื่อไม่ให้หนังสือหนาเกินงบประมาณที่มี และเพื่อให้เป็นหนังสือใช้ประกอบหลักสูตรการช่วยชีวิตขั้นสูงในผู้ใหญ่ (ACLS Provider) โดยเฉพาะ แต่ผู้อ่านอื่น ๆ ก็ใช้ประโยชน์ได้ ไม่ว่าจะเป็นแพทย์ผู้เชี่ยวชาญสาขาต่างๆ แพทย์ทั่วไป บุคลากรทางการแพทย์ที่ต้องเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการช่วยชีวิต รวมทั้งการใช้หนังสือนี้เพื่ออ้างอิงในเชิงนิติเวชและเพื่อการยุติข้อขัดแย้งด้านกฎหมายการแพทย์ทั้งในภาครัฐบาลและเอกชน

ผู้เขียนขอขอบคุณ พญ.สมวงศ์ ใจยอดศิลป์ ที่ได้ช่วยพิสูจน์อักษรและให้คำวิจารณ์จากมุมมองของผู้อ่านทำให้ต้นฉบับได้รับการปรับเปลี่ยนสำนวนและการใช้คำเพื่อให้หนังสืออ่านเข้าใจง่ายขึ้น

พ.สันท ใจยอดศิลป์ พบ. FRCST, FCTS

ว.ศัลยศาสตร์ทรวงอก

Cert in Cardiovascular & Thoracic Surgery Full Training (GLH)

American Heart Association ACLS Instr. (Dallas, U.S.A.)

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลพญาไท 2

ประธานมูลนิธิสอนช่วยชีวิต

อนุกรรมการมาตรฐานการช่วยชีวิต สมาคมแพทย์โรคหัวใจแห่งประเทศไทย

ผู้สอนช่วยชีวิตขั้นสูงของสมาคมแพทย์โรคหัวใจแห่งประเทศไทย

พ.ปริญญา คุณาวุฒิ พบ.

ว.อายุรศาสตร์ ว.อายุรศาสตร์หัวใจ

อาจารย์สาขาวิชาอายุรศาสตร์หัวใจ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี

American Heart Association ACLS Instr.

อนุกรรมการมาตรฐานการช่วยชีวิต สมาคมแพทย์โรคหัวใจแห่งประเทศไทย

ผู้สอนช่วยชีวิตขั้นสูงของสมาคมแพทย์โรคหัวใจแห่งประเทศไทย

ลิขสิทธิ์ของหนังสือเล่มนี้เป็นของมูลนิธิสอนช่วยชีวิต (The Resuscitation Foundation) เผยแพร่โดยใช้สัญญาอนุญาตของครีเอทีฟคอมมอนส์ แบบแสดงที่มา 3.0 [ดูรายละเอียดเพิ่มเติมที่ http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/th](http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/th)

